

Til Folketingets Uddannelsesudvalg

16. februar 2009

Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne og HF anbefaler:

- **at man bevarer faget Religion: ALLE bør vide mere om religion og 3.500 AT-eksaminer sidste år taler deres tydelige sprog.**
- **at tanken om et 'kulturfag' ikke realiseres: Alle erfaringer med blandingsfag taler imod.**
- **at man ikke forringer den almene dannelse i det almene gymnasium**

Denne skrivelse er en kort redegørelse for disse anbefalinger – vi kommer gerne til et møde og udfolder vores synspunkter.

Baggrunden for vores skrivelse

På baggrund af indstillingerne i rapporten "Evaluering af reformen efter det første gennemløb på de treårige gymnasieuddannelser" fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Følgegruppens 8. rapport desangående samt reaktioner fra Rektorforeningen og andre interessenter, ønsker Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne og HF hermed at bidrage med nogle væsentlige synspunkter.

Efter at have konstateret, at den såkaldte "fagtrængsel" sætter grænser for elevernes valgmuligheder samtidig med at det modvirker mulighederne for fordybelse og samspil", anbefaler evalueringsgruppen at reducere kompleksiteten ved "enten at reducere kravene til obligatoriske fag og niveauer eller ved at afprøve mulighederne for at lade fag indgå i større faglige sammenhænge/faggrupper".

Religionslærerforeningen har bemærket sig, at Følgegruppen ikke forholder sig direkte til disse alternativer, men at Rektorforeningen anbefaler, at antallet af obligatoriske C-niveaufag på stx reduceres fra syv til fem, og at integration af fag (uden at disse konkretiseres nærmere) kun bør ske, hvor der er "klare synergier og meningsfulde snitflader".

Religionslærerforeningen anser det for selvfølgelig, at der opstilles forskellige løsningsforslag til, hvordan gymnasireformen kan justeres, men foreningen vil gerne advare imod, at man gennemfører vidtrækkende og forhastede ændringer på områder, der faktisk har vist sig at fungere meget tilfredsstillende. Faget religion er et sådant område.

Religion skal fortsat være et obligatorisk fag på C-niveau

Religion er en del af almindannelsen: Når man betænker, hvor stor en del af samfundsdebatten, der drejer sig om religion, og hvor meget religion eller religiøse temaer inddrages i bl.a. internationale konflikter, bør ALLE vide noget mere og videnskabeligt funderet om religion. Helt grundlæggende er det et problem at reducere de obligatoriske almindannende fag, for herved underminerer man stx-uddannelsens særlige profil.

Religion sætter ord på de afgørende begreber i selvdannelsen: Det er altovervejende i faget Religion, eleverne får anledning til at reflektere over store og uhåndterbare, men også for selvforståelsen afgørende begreber. Fx ansvar, tillid, højtidelighed, kontemplation, skam, etnicitet, tab og lykke.

Religion giver en almen handlekompetence i det globaliserede samfund: Kernefagligheden understøtter elevernes selverkendelse i forhold til vigtige kulturelle traditioner i europæisk historie, og sikrer, at eleverne kan håndtere de udfordringer, som et globaliseret samfund og en multikulturel verden indebærer. Det er således et eksplicit mål i fagets læreplan, at eleverne skal sættes i stand til "at formulere sig om væsentlige problemstillinger vedr. forholdet mellem religion og moderne samfund i en global kontekst".

Religion giver en særlig handlekompetence i samspillet med naturvidenskaben: Der sker i disse år en videnskabspllosion inden for mange naturvidenskaber, fx genteknologi. Dette har nogle menneskelige og etiske konsekvenser, som naturligt analyseres og debatteres i faget Religion.

Religion har sin styrke som selvstændigt fag – også i reformsammenhæng

Blandingsfag er ikke løsningen: Det kan i høj grad anfægtes, om blandingsfag og kunstige fagpakker forbedrer mulighederne for fordybelse og fagligt samspil. Forsøget med faget Orientering i folkeskolen og Naturfag i gymnasiet må siges at vise det modsatte. Fagpakker svækker den enkeltfaglige identitet og således den kernefaglige fordybelse, der er en forudsætning for at kunne indgå i det meningsfyldte samspil, som EVA efterlyser.

Fagpakker er ikke kompleksitetsreducerende: En *pædagogisk* eller *faglig* begrundelse for at lægge fag sammen er i den pågående debat helt fraværende, hvilket er foruroligende, nu hvor det rejste problem er af pædagogisk karakter. Idéen om fagsammenlægning er uigennemtænkt og synes blot at være en administrativt bekvem måde at reducere antallet af fag på C-niveau.

Blandingsfag forringer fordybelsen og fagligheden: Med afsæt i det såkaldte Monsterudvalgs rapporter har tendensen på det seneste været en bestræbelse på at reducere det tværfaglige, fx hvad angår timetallet i Almen studieforberedelse og fagspredningskravene til studieretningsprojektet i 3g. Nye eksperimenter med fagsammenlægning er selvsagt ikke i samklang hermed.

Religion er en succeshistorie: Faget Religion er en af gymnasierreformens succeser, og det vil derfor være hovedløst at omlægge det grundlæggende. Modsat hvad der gælder for visse andre fag, er kravene i læreplanen for Religion ambitiøse uden at være for urealistiske at opfylde, og der er udbredt tilfredshed med fagets form og indhold.

Religion samarbejder i AT: Vigtigt er det, at faget Religion har vist sig at være velegnet til netop at skabe sammenhæng i uddannelsen, dels som en væsentlig medspiller i Almen Studieforberedelse, dels som et fag, der naturligt kan indgå i toningen af en studieretning. At religion kobler sig så relativt problemfrit med andre fag med en klar faglig profil, skyldes religionsfagets egenart som eksplicit komparativt, metodepluralistisk og brobyggende gennem etikken som område. Sagt på en anden måde lærer man i faget Religion at sammenligne komplekse størrelser, at behandle et stof ud fra flere tilgangsvinkler og at diskutere et sagsområde, fx et andet fags, i et bredere perspektiv.

Et forhold, der underbygger, at faget Religion lever op til reformens mål om øget flerfaglighed, er, at det ved sidste års eksamen i Almen Studieforberedelse, jf. fagkonsulenternes tal, indgik i 3.500 eksaminationer.

Det er vores indtryk, at Religion også ved dette års eksamen vil komme til at spille en betydelig rolle.

Fag/hovedomr.	AT eks.
naturvidenskab	10.000
matematik	400
samfundsvidenskab	11.500
religion	3.500
filosofi/ Old	700
historie	5.200
dansk	3.500
engelsk	2.500
øvrige sprog	250
kunstneriske fag	900
(Kilde: http://www.emu.dk/gym/fag/al/uvvm/konference-08.html)	

Religion samarbejder i studieretninger: Selvom Religion i langt de fleste studieretninger kun indgår som obligatorisk fag på C-niveau (og således sjældent er et decideret studieretningsfag), kan faget sagtens og uden at gå på kompromis med fagets kernefaglighed tones i forhold til en given studieretnings profil, og det sker i meget vidt omfang ude på gymnasierne.

Religionslærerforeningen har også fokus på at fremme dette. Dette sker gennem temanumre af foreningens tidsskrift, *Religion*, og gennem udviklingskurser og efteruddannelse: Fx udvikler vi i år efteruddannelse under overskriften "Religion og naturvidenskab".

Som nævnt står foreningen til rådighed, hvis ovennævnte synspunkter ønskes uddybet. Med venlig hilsen

Marie-Louise Ebert Lauritsen
På vegne af bestyrelsen for Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne og HF